Wprowadzenie

1. Prace na wysokości zaliczane są do prac szczególnie niebezpiecznych.
2. Jako prace szczególnie niebezpieczne muszą być prowadzone w obsadzie minimum dwuosobowej.
3. Wszystkie osoby pracujące na wysokości mają obowiązek stosowania hełmów ochronnych przeznaczonych do pracy na wysokości (krótki daszek i czteropunktowe zapięcie podbródkowe), kamizelek ostrzegawczych, obuwia w klasie co najmniej S3, oraz sprzętu zabezpieczającego, dobranego do rodzaju wykonywanych prac.
4. Prace na wysokości, to wszelkie prace wykonywane na wysokości co najmniej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi.
5. Pracą na wysokości nie jest praca wykonywana niezależnie od wysokości, jeżeli stanowisko pracy jest osłonięte ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami, ścianami z oknami oszklonymi lub, gdy stanowisko takie jest wyposażone w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

Działania przed rozpoczęciem robót

1. Opracować **Ocenę Ryzyka dla Zadania (ORZ)** oraz **Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)** dla konkretnego zadania.
2. Wydać pisemne **„Pozwolenie na prace szczególnie niebezpieczne”** dla zadania.
3. Sprawdzić, czy wszyscy pracownicy przewidziani do wykonywania prac na wysokości posiadają odpowiednie predyspozycje zdrowotne, potwierdzone orzeczeniem lekarza medycyny pracy oraz, czy posiadają aktualne szkolenie okresowe BHP.
4. Wszystkich pracowników wykonujących prace na wysokości należy zapoznać, za pisemnym potwierdzeniem z **ORZ** i **IBWR**.
5. Wszystkich pracowników wykonujących prace na wysokości wyposażyć w ubrania i obuwie robocze oraz w sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości (tzw. ochrony indywidualne).
6. Na powierzchniach wzniesionych powyżej 1 m, na których w związku z wykonywaną pracą będą przebywać pracownicy zamontować balustrady ochronne.
7. Balustrady, o których mowa w pkt. 6 muszą składać się z poręczy ochronnych, umieszczonych na wysokości 1,1 m i krawężników o wysokości 0,15 m.
8. Pomiędzy poręczą a krawężnikiem, w połowie wysokości umieścić poprzeczkę uniemożliwiającą wypadnięcie pracownika.
9. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywanej na wysokości pracy nie ma możliwości zastosowania balustrad lub gdy jako ochronę zbiorową stosujemy siatki bezpieczeństwa, należy wskazać punkty kotwiczenia indywidualnych środków chroniących przed upadkiem z wysokości.
10. W zależności od specyfiki robót miejsce prowadzenia prac na wysokości zabezpieczyć siatkami bezpieczeństwa typu S, V, T, U, w oparciu o przygotowany projekt zabezpieczenia i montażu.
11. Montażu siatek bezpieczeństwa dokonać w oparciu o pracowników posiadających przeszkolenie w tym zakresie.
12. Jako środek komunikacji pionowej na poziom wykonywania prac stosować schodnie lub rusztowania systemowe.
13. Montażu schodni lub rusztowania dokonać w oparciu o pracowników posiadających uprawnienia w tym zakresie.
14. Schodnie lub rusztowania eksploatować po dokonaniu odbioru.
15. W przypadku konieczności wykonywania prac na wysokości z podnośników koszowych wyposażyć pracowników w indywidualne środki chroniące przed upadkiem z wysokości oraz wskazać punkt ich podczepienia.

16. Wyznaczyć i w sposób trwały oznakować strefę niebezpieczną, w której istnieje zagrożenie spadania narzędzi i materiałów (wielkość strefy nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości liczonej od płaszczyzny obiektu budowlanego, a zarazem nie mniej niż 6 m).
17. Przy prowadzeniu prac na wysokości nad czynnymi ciągami komunikacyjnymi, ciągi zabezpieczyć daszkami ochronnymi umiejscowionymi na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu. Kąt nachylenia daszku 45°, szerokość daszka po obu stronach co najmniej 0,5 m większa niż szerokość przejścia.

Działania podczas prowadzenia robót

1. Codziennie sprawdzać stan techniczny punktów kotwiczenia indywidualnego sprzętu chroniącego przed wypadkiem z wysokości oraz samego sprzętu.
2. Codziennie dokonywać wizualnej oceny stanu technicznego siatek bezpieczeństwa i balustrad ochronnych.
3. W okresie zimowym na bieżąco likwidować oblodzenie elementów ciągów komunikacji pionowej.
4. Prace wykonywać zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Działania po zakończeniu prac

1. Ze stanowisk pracy uprzątnąć wszystkie narzędzia i materiały lub zabezpieczyć je przed możliwością spadnięcia z wysokości.
2. Zabezpieczyć ciągi komunikacji pionowej przed możliwością wejścia osób postronnych.

Zabrania się

1. Montażu siatek bezpieczeństwa prze osoby nie posiadające przeszkolenia w tym zakresie.
2. Montażu siatek ze stwierdzonymi uszkodzeniami oczek, lin granicznych, lin łączących, punktów zakotwiczenia.
3. Montażu schodni i rusztowań przez pracowników nieposiadających uprawnień w tym zakresie.
4. Używania jako poręczy i krawężników w balustradach ochronnych tarcicy o grubości poniżej 2,5 cm, z widocznymi pęknięciami, przebarwieniami i licznymi sękami.
5. Eksploatacji schodni i rusztowań w czasie burzy lub wiatru o prędkości przekraczającej 10 m/s.
6. Użytkowania elementów indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości, które brały udział w powstrzymywaniu spadania.
7. Samowolnego kotwiczenia indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości do elementów do tego celów nie wskazanych.
8. Stosowania drabin, jako drogi stałego transportu, a także przenoszenia ciężarów o masie powyżej 10 kg.
9. W trakcie prowadzenia prac na wysokości wykonywania innych robót budowlanych w wyznaczonych strefach niebezpiecznych.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

1. W razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika lub gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom – pracownik ma obowiązek powstrzymać się od wykonywanej pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego
2. W razie, gdy powstrzymanie się od wykonywania pracy nie eliminuje zagrożenia dla zdrowia lub życia, pracownik ma obowiązek oddalić się z miejsca wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.